Euroopa Liidu
Teataja

ET
L-seeria

2024/200

4.1.2024

Euroopa Liidu ja Liechtensteini Vürstiriigi vaheline leping, mis käsitleb täiendavaid reegleid seoses integreeritud piirihalduse fondi osaks oleva piirihalduse ja viisapoliitika rahastuga aastateks 2021–2027

EUROOPA LIIT, edaspidi „liit“,

ning

LIECHTENSTEINI VÜRSTIRIIK (edaspidi „Liechtenstein“),

edaspidi koos „lepinguosalised“,

VÕTTES ARVESSE Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse, Šveitsi Konföderatsiooni ja Liechtensteini Vürstiriigi vahelist protokolli Liechtensteini Vürstiriigi ühinemise kohta Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise lepinguga, mis käsitleb Šveitsi Konföderatsiooni ühinemist Schengeni *acquis*' sätete rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega ([1]) (edaspidi „ühinemisprotokoll“),

NING ARVESTADES JÄRGMIST:

(1) Liit on loonud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2021/1148 ([2]) (edaspidi „piirihalduse ja viisapoliitika rahastu määrus“) Integreeritud Piirihalduse Fondi osana piirihalduse ja viisapoliitika rahastu.

(2) Piirihalduse ja viisapoliitika rahastu määrusega arendatakse edasi Schengeni *acquis*'d ühinemislepingu tähenduses.

(3) Integreeritud Piirihalduse Fondi osana loodud piirihalduse ja viisapoliitika rahastu on Schengeni *acquis*' eriotstarbeline vahend, millega tagatakse tugev ja tulemuslik Euroopa integreeritud piirihaldus välispiiridel, samal ajal säilitades täielikus kooskõlas liikmesriikide ja Schengeni lepinguga ühinenud riikide põhiõigustealaste kohustustega inimeste vaba liikumise selle piires, ning toetatakse ühise viisapoliitika ühetaolist rakendamist ja ajakohastamist, aidates seeläbi kindlustada liikmesriikide ja Schengeni lepinguga ühinenud riikide kõrgetasemelise julgeoleku.

(4) Piirihalduse ja viisapoliitika rahastu määruse artikli 7 lõikes 6 on sätestatud, et Schengeni *acquis*' rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega ühinenud riikide piirihalduse ja viisapoliitika rahastus osalemise laadi ja viisi täpsustamiseks töötatakse välja vastav kord.

(5) Piirihalduse ja viisapoliitika rahastu määrus pakub võimaluse võtta meetmeid jagatud, otsese ja kaudse eelarve täitmise raames ning käesolev leping peaks võimaldama Liechtensteinis kasutada kooskõlas finantsjuhtimise ja -kontrolli seisukohast asjakohaste liidu põhimõtete ja reeglitega sellist otsest ja kaudset eelarve täitmist.

(6) Võttes arvesse halduskoormust, mille Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/1060 ([3]) nõuded paneksid Liechtensteinile tema piiratud eraldise rakendamiseks eelarve jagatud täitmise raames, tuleks piirihalduse ja viisapoliitika rahastu määruse alusel Liechtensteinile antavat toetust, mis tuleneb õigusest saada eraldisi, rakendada peamiselt eelarve otsese täitmise raames kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL, Euratom) 2018/1046 ([4]) I osa VIII jaotisega.

([1]) ELT L 160, 18.6.2011, p. 21.

([2]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. juuli 2021. aasta määrus (EL) 2021/1148, millega luuakse Integreeritud Piirihalduse Fondi osana piirihalduse ja viisapoliitika rahastu (ELT L 251, 15.7.2021, lk 48).

([3]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. juuni 2021. aasta määrus (EL) 2021/1060, millega kehtestatakse ühissätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfond+, Ühtekuuluvusfondi, Õiglase Ülemineku Fondi ning Euroopa Merendus-, Kalandus- ja Vesiviljelusfondi kohta ning nende ja Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi, Sisejulgeolekufondi ning piirihalduse ja viisapoliitika rahastu suhtes kohaldatavad finantsreeglid (ELT L 231, 30.6.2021, lk 159).

([4]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuli 2018. aasta määrus (EL, Euratom) 2018/1046, mis käsitleb liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantsreegleid ja millega muudetakse määrusi (EL) nr 1296/2013, (EL) nr 1301/2013, (EL) nr 1303/2013, (EL) nr 1304/2013, (EL) nr 1309/2013, (EL) nr 1316/2013, (EL) nr 223/2014 ja (EL) nr 283/2014 ja otsust nr 541/2014/EL ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EL, Euratom) nr 966/2012 (ELT L 193, 30.7.2018, lk 1).

(7) Võttes arvesse Schengeni *acquis*' *sui generis* olemust ja selle ühtse kohaldamise tähtsust Schengeni ala terviklikkuse jaoks, tuleks eelarve otsese täitmise suhtes kohaldatavaid reegleid kohaldada Liechtensteinis asuvate üksuste suhtes samamoodi nagu kõigi teiste üksuste suhtes, keda saab rahastada liidu vahenditest.

(8) Selleks et lihtsustada Liechtensteini poolt piirihalduse ja viisapoliitika rahastusse makstavate iga-aastaste osamaksete arvutamist ja kasutamist, peaks Liechtenstein tasuma 2021.–2027. aasta osamaksed 2024.–2027. aastal nelja iga-aastase osamaksega. 2024.–2025. aasta kohta peaks iga-aastane osamakse olema sätestatud kindlaksmääratud summana, kuid 2026. ja 2027. aasta osamaksed tuleks määrata kindlaks 2026. aastal kõigi piirihalduse ja viisapoliitika rahastus osalevate riikide nominaalse sisemajanduse koguprodukti alusel, võttes arvesse juba tasutud osamakseid.

(9) Võrdse kohtlemise põhimõtte kohaselt tuleks Liechtensteini suhtes kohaldada Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2018/1240 ([5]) (edaspidi „ETIASe määrus“) artiklis 86 määratletud liigtulu puudutavaid sätteid. Piirihalduse ja viisapoliitika rahastu raamistikus tuleks proportsionaalselt vähendada Liechtensteini poolt piirihalduse ja viisapoliitika rahastusse makstavaid iga-aastaseid osamakseid.

(10) Andmekaitsealased liidu õigusaktid, sealhulgas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2016/679 ([6]), on hõlmatud Euroopa Majanduspiirkonna lepinguga ([7]) ja inkorporeeritud selle XI lisasse. Seetõttu kohaldab Liechtenstein kõnealust määrust.

(11) Liechtenstein ei ole seotud Euroopa Liidu põhiõiguste hartaga, kuigi ta on inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni ja selle protokollide ning inimõiguste ülddeklaratsiooni osalisriik ning peab seega kinni nendes tunnustatud õigustest ja põhimõtetest. Piirihalduse ja viisapoliitika rahastu määruses ning käesolevas lepingus sisalduvaid viiteid Euroopa Liidu põhiõiguste hartale tuleks seega käsitada viidetena kõnealusele konventsioonile ja selle Liechtensteini poolt ratifitseeritud protokollidele ning kõnealuse deklaratsiooni artiklile 14.

(12) Liechtenstein peaks rakendama piirihalduse ja viisapoliitika rahastut ja käesolevat lepingut vastavalt Pariisi kokkuleppele ja ÜRO tegevuskavas aastani 2030 sisalduvatele kestliku arengu eesmärkidele,

ON KOKKU LEPPINUD JÄRGMISES:

Artikkel 1

Kohaldamisala

Käesolevas lepingus sätestatakse täiendavad reeglid, mis on vajalikud Liechtensteini osalemiseks Integreeritud Piirihalduse Fondi osaks olevas piirihalduse ja viisapoliitika rahastus programmitöö perioodil 2021–2027 kooskõlas määruse (EL) 2021/1148 (edaspidi „piirihalduse ja viisapoliitika rahastu määrus“) artikli 7 lõikega 6.

Artikkel 2

Finantsjuhtimine ja -kontroll

1. Piirihalduse ja viisapoliitika rahastu määruse rakendamisel võtab Liechtenstein kõik vajalikud meetmed, et tagada vastavus finantsjuhtimise ja -kontrolli seisukohast asjakohastele sätetele, mis on sätestatud Euroopa Liidu toimimise lepingus (edaspidi „ELi toimimise leping“) ja ELi toimimise lepingul põhinevas liidu õiguses.

([5]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. septembri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1240, millega luuakse Euroopa reisiinfo ja -lubade süsteem (ETIAS) ning muudetakse määrusi (EL) nr 1077/2011, (EL) nr 515/2014, (EL) 2016/399, (EL) 2016/1624 ja (EL) 2017/2226 (ELT L 236, 19.9.2018, lk 1).

([6]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. aprilli 2016. aasta määrus (EL) 2016/679 füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (isikuandmete kaitse üldmäärus) (ELT L 119, 4.5.2016, lk 1).

([7]) EÜT L 1, 3.1.1994, lk 3.

Esimeses lõigus osutatud sätted on järgmised:

a) määruse (EL, Euratom) 2018/1046 (edaspidi „finantsmäärus“) artiklid 33, 36, 61, 97–106, 115, 116, 125–129, 135–144, 150–153, 154, artikli 155 lõiked 1, 2, 4, 6 ja 7 ning artiklid 180–205 ja 254–257;

b) nõukogu määrus (Euratom, EÜ) nr 2185/96 ([8]);

c) nõukogu määrus (EÜ, Euratom) nr 2988/95 ([9]) ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL, Euratom) nr 883/2013 ([10]).

2. Juhul kui piirihalduse ja viisapoliitika rahastu kohaldamiseks olulisi finantsmääruse sätteid muudetakse, need tunnistatakse kehtetuks, asendatakse või sõnastatakse uuesti,

a) teavitab Euroopa Komisjon (edaspidi „komisjon“) sellest Liechtensteini esimesel võimalusel ning esitab Liechtensteini taotlusel sellise muutmise, kehtetuks tunnistamise, asendamise või uuestisõnastamise kohta selgituse;

b) võivad liidu nimel tegutsev komisjon ja Liechtenstein olenemata artikli 13 lõikest 4 ühisel kokkuleppel otsustada muuta käesoleva artikli lõike 1 teise lõigu punkti a, mis on vajalik sellise muutmise, kehtetuks tunnistamise, asendamise või uuestisõnastamise arvessevõtmiseks.

3. Kui finantsmäärust muutva, kehtetuks tunnistava, asendava või uuesti sõnastava õigusakti sisu saab muutuda Liechtensteini suhtes siduvaks alles pärast põhiseadusest tulenevate nõuete täitmist, teatab Liechtenstein sellest komisjonile hiljemalt 30 päeva jooksul pärast seda, kui komisjon on esitanud käesoleva artikli lõike 2 punktis a kohase teabe. Kui referendumi korraldamine ei ole vajalik, toimub nimetatud teavitamine hiljemalt 30 päeva jooksul pärast referendumi tähtpäeva möödumist. Kui referendumi korraldamine on vajalik, teavitab Liechtenstein viivitamata kirjalikult komisjoni kõigi põhiseadusest tulenevate nõuete täitmisest ning Liechtensteinil on alates teatamise kuupäevast aega kaheksateist kuud, et leppida kokku lõike 1 teise lõigu punkti a vajalikes muudatustes vastavalt lõike 2 punktis b osutatule.

4. Alates lõikes 3 osutatud Liechtensteini suhtes jõustumiseks ettenähtud kuupäevast ja kuni lõikes 3 osutatud Liechtensteini kõikide põhiseadusest tulenevate nõuete täitmisest teatamiseni ning kuni jõutakse kokkuleppele muuta lõike 1 teise lõigu punkti a, rakendab Liechtenstein võimaluse korral nimetatud õigusakti ajutiselt.

5. Liechtensteinis asutatud juriidilised isikud võivad osaleda piirihalduse ja viisapoliitika rahastust rahastatavates tegevustes tingimustel, mis on samaväärsed liidus asutatud juriidiliste isikute suhtes kohaldatavate tingimustega.

Artikkel 3

Osalemise ulatus

1. Piirihalduse ja viisapoliitika rahastu määruse artikli 7 lõike 3 punkti a alusel arvutatud liidu eraldis Liechtensteinile tehakse kättesaadavaks liidu meetmetena piirihalduse ja viisapoliitika rahastu temaatilise rahastu raames vastavalt nimetatud määruse artikli 8 lõikele 1.

2. Piirihalduse ja viisapoliitika rahastu määruse artikli 8 lõike 1 punktis a osutatud erimeetmete jaoks ette nähtud vahendid tehakse Liechtensteinile kättesaadavaks samadel alustel kui teistele Schengeni lepinguga ühinenud riikidele. Liechtensteini valitud erimeetmeid rakendatakse eelarve otsese täitmise raames. Liechtensteini juurdepääs rahastamisele on seotud erimeetmetega, mis

a) on kättesaadavad kõigile Schengeni ning piirihalduse ja viisapoliitika rahastu määruses osalevatele riikidele, et tagada *acquis*' järgimine („lisatoetused“), ning

([8]) Nõukogu 11. novembri 1996. aasta määrus (Euratom, EÜ) nr 2185/96, mis käsitleb komisjoni tehtavat kohapealset kontrolli ja inspekteerimist, et kaitsta Euroopa ühenduste finantshuve pettuste ja igasuguse muu eeskirjade eiramiste eest (EÜT L 292, 15.11.1996, lk 2).

([9]) Nõukogu 18. detsembri 1995. aasta määrus (EÜ, Euratom) nr 2988/95 Euroopa ühenduste finantshuvide kaitse kohta (EÜT L 312, 23.12.1995, lk 1).

([10]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. septembri 2013. aasta määrus (EL, Euratom) nr 883/2013, mis käsitleb Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) juurdlusi ning millega tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1073/1999 ja nõukogu määrus (Euratom) nr 1074/1999 (ELT L 248, 18.9.2013, lk 1).

b) mis tulenevad kõikidele Schengeni ning piirihalduse ja viisapoliitika rahastu määruses osalevatele riikidele esitatud osalemiskutsete alusel tehtud valikust.

3. Hiljemalt 30 päeva pärast käesoleva lepingu jõustumist ja alates 2025. aastast teavitab Liechtenstein komisjoni iga aasta 15. veebruariks meetmetest, mida ta kavatseb rakendada, et tagada Schengeni *acquis*' järgimine ning piirihalduse ja viisapoliitika rahastu määruse eesmärkide täitmine, ning nende meetmetega seonduvast eelarvest.

4. Liechtenstein rakendab piirihalduse ja viisapoliitika rahastu määruse alusel projekte otsese eelarve täitmise eeskirjade alusel kooskõlas finantsmääruse I osa VIII jaotisega.

Artikkel 4

Piirihalduse ja viisapoliitika rahastu määruse sätete konkreetne kohaldamine

1. Piirihalduse ja viisapoliitika rahastu määruse jõustumise tähtpäevana mõistetakse käesoleva lepingu jõustumise kuupäeva.

2. Viiteid Euroopa Liidu põhiõiguste hartale käsitatakse viidetena inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsioonile ja selle protokollidele, mille Liechtenstein on ratifitseerinud, ning inimõiguste ülddeklaratsiooni artiklile 14.

3. Liechtenstein rakendab piirihalduse ja viisapoliitika rahastu määrust vastavalt Pariisi kokkuleppele ja ÜRO tegevuskavas aastani 2030 sisalduvatele kestliku arengu eesmärkidele.

Artikkel 5

Täitmine

1. Komisjoni otsused, millega kehtestatakse rahaline kohustus muudele isikutele peale riikide, on Liechtensteini territooriumil täitmisele pööratavad.

Esimeses lõigus osutatud otsuste täitmisel lähtutakse Liechtensteinis kehtivatest tsiviilmenetluse normidest. Korralduse otsuse täitmise kohta ilma muude formaalsusteta peale otsuse autentsuse kontrollimise lisab asjaomasele otsusele kolmandas lõigus osutatud pädev asutus.

Liechtensteini valitsus määrab selleks otstarbeks pädeva asutuse ja teeb selle teatavaks komisjonile. Komisjon teavitab omakorda Euroopa Liidu Kohut.

Kui need formaalsused on komisjoni avalduse põhjal täidetud, võib komisjon asuda otsust täitma kooskõlas Liechtensteini õigusaktidega, saates küsimuse otse kolmandas lõigus osutatud pädevale asutusele.

Täitmise võib peatada ainult Euroopa Liidu Kohtu otsusega. Otsuse ebaõiget täitmist käsitlevad kaebused kuuluvad aga Liechtensteini kohtute pädevusse.

2. Euroopa Liidu Kohtu otsused, mis on tehtud käesoleva lepingu kohaldamisalasse kuuluvas lepingus või toetuslepingus sisalduva vahekohtuklausli kohaldamisega seoses, kuuluvad Liechtensteinis täitmisele samal viisil kui otsused, millele on osutatud lõike 1 esimeses lõigus.

Artikkel 6

Liidu finantshuvide kaitse

1. Liechtenstein

a) võitleb pettuse ja muu liidu finantshuve kahjustava ebaseadusliku tegevuse vastu niisuguste meetmetega, mis toimivad tõkestavalt ja tagavad Liechtensteinis tõhusa kaitse;

b) võtab liidu finantshuve kahjustava pettuse või muu ebaseadusliku tegevuse vastu samu meetmeid, mida ta kasutab omaenda finantshuvide kaitsmisel, ning

c) kooskõlastab oma tegevuse liidu finantshuvide kaitsmisel liikmesriikide ja Euroopa Komisjoniga.

2. Liechtensteini pädevad asutused teavitavad Euroopa Komisjoni või Euroopa Komisoni otsusega (1999/352/EÜ, ESTÜ, Euratom) ([11]) loodud Euroopa Pettustevastast Ametit (edaspidi „OLAF“) viivitamata kõigist neile teatavaks saanud asjaoludest või kahtlustest, mis on seotud õigusnormide rikkumise, pettuse või muu ebaseadusliku tegevusega, mis kahjustab liidu finantshuve. Juhul kui need asjaolud või kahtlused on seotud juhtumiga, mis võib kuuluda nõukogu määrusega (EL) 2017/1939 ([12]) loodud Euroopa Prokuratuuri pädevusse, teavitavad nad ka Euroopa Prokuratuuri.

Liechtenstein ja liit tagavad tulemusliku vastastikuse abistamise juhul, kui kooskõlas kohaldatava õigusraamistikuga viivad liidu või Liechtensteini pädevad asutused läbi juurdlust või kohtumenetlust, mis on seotud käesoleva lepingu kohaldamisalasse kuuluva finantshuvide vastastikuse kaitsmisega.

3. Liechtenstein võtab meetmed, mis on samaväärsed käesoleva lepingu allakirjutamise ajal jõus olevate ja liidu poolt ELi toimimise lepingu artikli 325 lõike 4 kohaselt võetud meetmetega.

4. Komisjoni, OLAFi, Euroopa Prokuratuuri, kontrollikoja ja Liechtensteini pädevate asutuste vaheline teabevahetus toimub konfidentsiaalsusnõudeid nõuetekohaselt arvestades. Teabevahetuses edastatavaid isikuandmeid kaitstakse vastavalt kohaldatavatele normidele.

Artikkel 7

Liidu hindamised ja auditid

1. Liidul on õigus korraldada tehnilisi, finants- ja muud liiki kontrolle ja auditeid iga sellise Liechtensteinis elava füüsilise isiku või Liechtensteinis asutatud juriidilise isiku ruumides, kes saab piirihalduse ja viisapoliitika rahastust liidu rahalisi vahendeid, ning iga sellise Liechtensteinis elava või Liechtensteinis asutatud kolmanda isiku ruumides, kes on kaasatud piirihalduse ja viisapoliitika rahastust saadud liidu rahaliste vahendite kasutamisse. Kõnealuseid kontrolle ja auditeid võivad läbi viia komisjon, OLAF või kontrollikoda.

2. Liechtensteini ametiasutused lihtsustavad liidu korraldatavaid kontrolle ja auditeid, mida võib nende asutuste soovil läbi viia ka nendega ühiselt.

3. Kontrolle ja auditeid võib liidu eelarve täitmisega seotud juriidiline kohustuse korral läbi viia muuhulgas pärast Liechtensteinis asutatud juriidilise isiku selliste õiguste peatamist, mis tulenevad käesolevast lepingust, või pärast käesoleva lepingu lõpetamist, kui kohustus võeti enne õiguste peatamise või lepingu lõpetamise jõustumise kuupäeva.

Artikkel 8

Kohapealne kontroll ja inspekteerimine

OLAF on tingimustel, mis on sätestatud määrustes (Euratom, EÜ) nr 2185/96 ja (EL) nr 883/2013, volitatud läbi viima piirihalduse ja viisapoliitika rahastu suhtes Liechtensteini territooriumil kohapealset kontrolli ja inspekteerimist.

Liechtensteini ametiasutused aitavad kaasa kohapealsele kontrollimisele ja inspekteerimisele, mida võib nende asutuste soovil korraldada ka nendega ühiselt.

([11]) Komisjoni 28. aprilli 1999. aasta otsus (1999/352/EÜ, ESTÜ, Euratom), millega asutatakse Euroopa Pettustevastane Amet (OLAF) (EÜT L 136, 31.5.1999, lk 20).

([12]) Nõukogu 12. oktoobri 2017. aasta määrus (EL) 2017/1939, millega rakendatakse tõhustatud koostööd Euroopa Prokuratuuri asutamisel (ELT L 283, 31.10.2017, lk 1).

Artikkel 9

Euroopa Kontrollikoda

ELi toimimise lepingu artikli 287 lõigetes 1 ja 2 sätestatud kontrollikoja pädevus laieneb tuludele ja kuludele, mis kaasnevad piirihalduse ja viisapoliitika rahastu määruse rakendamisega Liechtensteini poolt, sealhulgas Liechtensteini territooriumil.

Kooskõlas ELi toimimise lepingu artikli 287 lõike 3 ja finantsmääruse esimese osa XIV jaotise 1. peatükiga on kontrollikojal võimalik teha auditeid Liechtensteini territooriumil piirihalduse ja viisapoliitika rahastu raames liidu nimel tulusid ja kulusid haldava asutuse ruumides, sealhulgas iga eelarvest makseid saava füüsilise või juriidilise isiku ruumides.

Kontrollikoja auditid Liechtensteinis korraldatakse koostöös riigi auditeerimisasutustega, või kui neil puuduvad vajalikud volitused, siis koos riigi pädevate talitustega. Kontrollikoda ja Liechtensteini auditeerimisasutused teevad koostööd usalduslikult, säilitades samal ajal oma sõltumatuse. Need asutused või talitused teatavad kontrollikojale, kas nad kavatsevad auditeerimisest osa võtta.

Artikkel 10

Osamaksed

1. Liechtenstein teeb iga-aastased osamaksed piirihalduse ja viisapoliitika rahastu eelarvesse I lisas esitatud valemi kohaselt.

2. Komisjon võib igal aastal kasutada kuni 0,75 % Liechtensteini maksetest laekunud vahendeid, et katta koosseisuliste või mittekoosseisuliste töötajate halduskulud, mis on vajalikud piirihalduse ja viisapoliitika rahastu määruse ja käesoleva lepingu täitmiseks Liechtensteini poolt.

3. Pärast lõikes 2 osutatud halduskulude mahaarvamist eraldatakse Liechtensteini tehtud iga-aastaste osamaksete ülejäänud summa järgmiselt:

a) 70 % liikmesriikide ja Schengeni lepinguga ühinenud riikide programmide rakendamiseks;

b) 30 % piirihalduse ja viisapoliitika rahastu määruse artiklis 8 osutatud temaatilisele rahastule.

4. Liechtensteini iga-aastase osamaksega võrdne summa kasutatakse selleks, et toetada tugevat ja tulemuslikku Euroopa integreeritud piirihaldust välispiiridel.

5. Liit esitab Liechtensteinile tema rahalise osaluse kohta teabe, mis sisaldub liidu eelarvepädevatele ja eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutavatele institutsioonidele esitatud eelarve-, raamatupidamis-, tulemus- ja hindamisalases teabes piirihalduse ja viisapoliitika rahastu kohta.

Artikkel 11

ETIAS

1. Pärast ETIASe käitamis- ja hoolduskulude katmist alles jäänud võimalik ETIASe tulu, millele on osutatud ETIASe määruse artiklis 86 (edaspidi „ülejääk“), arvatakse II lisas esitatud valemi kohaselt maha Liechtensteini lõplikust osamaksest piirihalduse ja viisapoliitika rahastusse.

2. Liechtenstein esitab komisjonile iga-aastase aruande ETIASe määruse artikli 85 lõigetes 2 ja 3 osutatud majandusaasta kulude kohta järgmise aasta 15. veebruariks. Selle aruande puhul täidab Liechtenstein kõiki aruandluskohustusi, mis tulenevad ETIASe määrusest ja selle alusel vastu võetud delegeeritud õigusaktidest.

Artikkel 12

Konfidentsiaalsus

Käesoleva lepingu alusel mis tahes vormis edastatud või saadud teavet käsitatakse ametisaladusena ja seda kaitstakse nagu muud samalaadset teavet liidu institutsioonide suhtes kehtivate sätete ja Liechtensteini õigusaktidega. Sellist teavet võib edastada üksnes liidu institutsioonides, liikmesriikides või Liechtensteinis olevatele isikutele, kes oma ülesannete tõttu peavad seda teadma; samuti tohib seda teavet kasutada üksnes selleks, et tagada lepinguosaliste finantshuvide tulemuslik kaitse.

Artikkel 13

Jõustumine ja kehtivus

1. Lepinguosalised kiidavad käesoleva lepingu heaks oma menetluste kohaselt. Nad teatavad teineteisele kõnealuste menetluste lõpuleviimisest. Teated saadetakse vastavalt nii Euroopa Liidu Nõukogu peasekretärile kui ka Liechtensteini esindusele Euroopa Liidu juures.

2. Käesolev leping jõustub lõikes 1 osutatud viimase teatamise kuupäevale järgneva kuu esimesel päeval.

3. Selleks et tagada asjaomases poliitikavaldkonnas toetuse andmise järjepidevus ja võimaldada rakendamise alustamist nõukogu määruses (EL, Euratom) 2020/2093 ([13]) sätestatud aastateks 2021–2027b ettenähtud mitmeaastase finantsraamistikualgusest, võib piirihalduse ja viisapoliitika rahastu määruse kohaldamisalasse kuuluvate meetmete elluviimisega olla algust tehtud enne lepingu jõustumist ja mitte varem kui 1. jaanuaril 2021, tingimusel et meetmed ei ole vastavalt finantsmäärusele toetuse andmise ajaks lõpule viidud.

4. Käesolevat lepingut võib muuta üksnes kirjalikult mõlema lepinguosalise nõusolekul. Selliste muudatuste jõustumisel järgitakse sama menetlust, mida kohaldatakse käesoleva lepingu jõustumisel.

5. Olenemata käesoleva artikli lõikest 4 volitatakse Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise lepingu Šveitsi Konföderatsiooni ühinemise kohta Schengeni *acquis*' rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega ([14]) (edaspidi „ühinemisleping"), artikli 3 kohaselt loodud segakomiteed pidama läbirääkimisi käesoleva lepingu artikli 2 lõike 1 teise lõigu punkti a vajalike muudatuste üle juhul, kui on esitatud teade kooskõlas käesoleva lepingu artikli 15 lõikega 2, juhul, kui ei ole jõutud kokkuleppele vastavalt käesoleva artikli 2 lõikele 2 või 3, ja neid muudatusi vastu võtma.

6. Lepinguosalised kohaldavad lepingut, välja arvatud selle artiklit 5, ajutiselt alates selle allakirjutamise päevale järgnevast päevast, ilma et see piiraks põhiseadusest tulenevaid nõudeid.

Artikkel 14

Vaidluste lahendamine

Kui käesoleva lepingu kohaldamise üle tekib vaidlus, kohaldatakse Liechtensteiniga sõlmitud ühinemislepingu artiklis 10 sätestatud menetlust.

([13]) Nõukogu 17. detsembri 2020. aasta määrus (EL, Euratom) 2020/2093, millega määratakse kindlaks mitmeaastane finantsraamistik aastateks 2021–2027 (ELT L 433 I, 22.12.2020, lk 11).

([14]) ELT L 53, 27.2.2008, lk 52.

Artikkel 15

Peatamine

1. Liit võib vastavalt käesoleva artikli lõigetele 5–7 peatada Liechtensteinis asutatud juriidilise isiku õigused, mis tulenevad käesolevast lepingust, juhul kui

a) Liechtenstein jätab osamakse täielikult või osaliselt tasumata;

b) juhul kui finantsmääruse muutmine, kehtetuks tunnistamine, asendamine või uuestisõnastamine on oluline piirihalduse ja viisapoliitika rahastu seisukohast ning 30 päeva jooksul pärast sellise muutmise, kehtetuks tunnistamise, asendamise või uuestisõnastamise jõustumist ei ole jõutud kokkuleppele vastavalt artikli 2 lõikele 2, või kui see on asjakohane, siis 18 kuu jooksul pärast seda, kui Liechtenstein on teatanud, et finantsmäärust muutev, kehtetuks tunnistav, asendav või uuesti sõnastav õigusakt võib muutuda Liechtensteini jaoks siduvaks alles pärast põhiseadusest tulenevate nõuete täitmist; või

c) olukorras, kus finantsmääruse muutmine, kehtetuks tunnistamine, asendamine või uuestisõnastamine on oluline piirihalduse ja viisapoliitika rahastu seisukohast ja Liechtenstein on teatanud komisjonile kooskõlas käesoleva lepingu artikli 2 lõikega 3, et finantsmäärust muutev, kehtetuks tunnistav, asendav või uuesti sõnastav õigusakt võib muutuda Liechtensteini jaoks siduvaks alles pärast põhiseadusest tulenevate nõuete täitmist ning Liechtenstein ei saa kõnealust õigusakti või meedet ajutiselt rakendada, nagu on osutatud käesoleva lepingu artikli 2 lõikes 4.

2. Liit teatab Liechtensteinile oma kavatsusest peatada Liechtensteinis asutatud juriidilise isiku õigused, mis tulenevad käesolevast lepingust, ja sellisel juhul kantakse küsimus ametlikult Liechtensteiniga sõlmitud ühinemislepingu artikli 3 kohaselt loodud segakomitee (edaspidi „segakomitee“) päevakorda.

3. Segakomitee kutsutakse kokku ja koosolek toimub 30 päeva jooksul pärast lõikes 2 osutatud teatamist. Segakomiteel on küsimuse lahendamiseks 90 päeva alates kuupäevast, kui võeti vastu päevakord, kuhu küsimus oli lõike 2 kohaselt lisatud. Kui segakomitee ei suuda küsimust 90päevase tähtaja jooksul lahendada, pikendatakse tähtaega lõpliku lahenduse leidmiseks 30 päeva võrra.

4. Kui segakomitee ei suuda küsimust lõikes 3 ettenähtud tähtaja jooksul lahendada, võib liit vastavalt käesoleva artikli lõigetele 5–7 peatada Liechtensteinis asutatud juriidilise isiku õigused, mis tulenevad käesoleva lepingu kohaldamisest.

5. Peatamise korral ei või Liechtensteinis asutatud juriidilised isikud osaleda hankemenetlustes, mis ei ole peatamise jõustumise ajaks veel lõpule viidud. Hankemenetlus loetakse lõpuleviiduks, kui selle menetluse tulemusena on võetud juriidilised kohustused.

6. Peatamine ei mõjuta Liechtensteinis asutatud juriidilise isiku juriidilisi kohustusi, mis võeti enne peatamise jõustumist. Käesolevat lepingut kohaldatakse jätkuvalt selliste juriidiliste kohustuste suhtes.

7. Liidu finantshuvide kaitsmiseks ja enne lepingu peatamist käesoleva lepingu kohaselt võetud kohustustest tulenevate finantskohustuste täitmiseks vajalikku tegevust võib jätkata ka pärast peatamist.

8. Liit teatab Liechtensteinile viivitamata, kui ta on saanud osamakse või tegevustoetuse, kui artikli 2 lõike 2 nõuete rikkumine on lõpetatud või kui finantsmäärusega seotud küsimus on lahendatud. Peatamine lõpetatakse kohe pärast selle teate edastamist.

9. Alates peatamise lõpetamise kuupäevast võivad Liechtensteini juriidilised isikud jälle osaleda pärast seda kuupäeva algatatud hankemenetlustes ja enne seda kuupäeva algatatud hankemenetlustes, mille puhul ei ole taotluste esitamise tähtpäev saabunud.

Artikkel 16

Lepingu lõpetamine

1. Liit või Liechtenstein võivad käesoleva lepingu lõpetada, teatades oma otsusest teisele lepinguosalisele. Leping kaotab kehtivuse kolm kuud pärast teavitamist. Teated saadetakse vastavalt nii Euroopa Liidu Nõukogu peasekretärile kui ka Liechtensteini esindusele Euroopa Liidu juures.

2. Käesolev leping lõpeb automaatselt, kui ühinemisprotokoll lõpetatakse ühinemisprotokolli artikli 11 kohaselt.

3. Juhul kui käesolev leping lõpetatakse lõike 1 või 2 kohaselt, jätkatakse tegevusi, mille juriidilised kohustused võeti pärast käesoleva lepingu jõustumist ning enne käesoleva lepingu lõpetamist, kuni nende lõpuleviimiseni käesolevas lepingus sätestatud tingimustel.

4. Liidu finantshuvide kaitsmiseks ja enne lepingu lõpetamist käesoleva lepingu kohaselt võetud kohustustest tulenevate finantskohustuste täitmiseks vajalikku tegevust võib jätkata pärast käesoleva lepingu lõpetamist.

5. Lepinguosalised määravad mõlema lepinguosalise nõusolekul kindlaks kõik muud käesoleva lepingu lõpetamise tagajärjed.

Artikkel 17

Keeled

Käesolev leping koostatakse kahes eksemplaris bulgaaria, eesti, hispaania, hollandi, horvaadi, iiri, inglise, itaalia, kreeka, leedu, läti, malta, poola, portugali, prantsuse, rootsi, rumeenia, saksa, slovaki, sloveeni, soome, taani, tšehhi ja ungari keeles, kusjuures kõik nimetatud tekstid on võrdselt autentsed.

SELLE KINNITUSEKS on täievolilised esindajad käesolevale lepingule alla kirjutanud.

Съставено в Брюксел на двадесет и осми ноември две хиляди двадесет и трета година.

Hecho en Bruselas, el veintiocho de noviembre de dos mil veintitrés.

V Bruselu dne dvacátého osmého listopadu dva tisíce dvacet tři.

Udfærdiget i Bruxelles den otteogtyvende november to tusind og treogtyve.

Geschehen zu Brüssel am achtundzwanzigsten November zweitausenddreiundzwanzig.

Kahe tuhande kahekümne kolmanda aasta novembrikuu kahekümne kaheksandal päeval Brüsselis.

Έγινε στις Βρυξέλλες, στις είκοσι οκτώ Νοεμβρίου δύο χιλιάδες είκοσι τρία.

Done at Brussels on the twenty-eighth day of November in the year two thousand and twenty three.

Fait à Bruxelles, le vingt-huit novembre deux mille vingt-trois.

Arna dhéanamh sa Bhruiséil, an t-ochtú lá is fiche de mhí na Samhna sa bhliain dhá mhíle fiche a trí.

Sastavljeno u Bruxellesu dvadeset osmog studenoga godine dvije tisuće dvadeset treće.

Fatto a Bruxelles, addì ventotto novembre duemilaventitré.

Briselē, divi tūkstoši divdesmit trešā gada divdesmit astotajā novembrī.

Priimta du tūkstančiai dvidešimt trečių metų lapkričio dvidešimt aštuntą dieną Briuselyje.

Kelt Brüsszelben, a kétezer-huszonharmadik év november havának huszonnyolcadik napján.

Magħmul fi Brussell, fit-tmienja u għoxrin jum ta' Novembru fis-sena elfejn u tlieta u għoxrin.

Gedaan te Brussel, achtentwintig november tweeduizend drieëntwintig.

Sporządzono w Brukseli dnia dwudziestego ósmego listopada roku dwa tysiące dwudziestego trzeciego.

Feito em Bruxelas, em vinte e oito de novembro de dois mil e vinte e três.

Întocmit la Bruxelles la douăzeci și opt noiembrie două mii douăzeci și trei.

V Bruseli dvadsiateho ôsmeho novembra dvetisícdvadsaťtri.

V Bruslju, osemindvajsetega novembra dva tisoč triindvajset.

Tehty Brysselissä kahdentenakymmenentenäkahdeksantena päivänä marraskuuta vuonna kaksituhattakaksikymmentäkolme.

Som skedde i Bryssel den tjugoåttonde november år tjugohundratjugotre.

За Европейския съюз
Por la Unión Europea
Za Evropskou unii
For Den Europæiske Union
Für die Europäische Union
Euroopa Liidu nimel
Για την Ευρωπαϊκή Ένωση
For the European Union
Pour l'Union européenne
Thar ceann an Aontais Eorpaigh
Za Europsku uniju
Per l'Unione europea
Eiropas Savienības vārdā –
Europos Sąjungos vardu
Az Európai Unió részéről
Għall-Unjoni Ewropea
Voor de Europese Unie
W imieniu Unii Europejskiej
Pela União Europeia
Pentru Uniunea Europeană
Za Európsku úniu
Za Evropsko unijo
Euroopan unionin puolesta
För Europeiska unionen

За Княжество Лихтенщайн
Por el Principado de Liechtenstein
Za Lichtenštejnské knížectví
For Fyrstendømmet Liechtenstein
Für das Fürstentum Liechtenstein
Liechtensteini Vürstiriigi nimel
Για το Πριγκιπάτο του Λιχτενστάιν
For the Principality of Liechtenstein
Pour la Principauté de Liechtenstein
Thar ceann Prionsacht Lichtinstéin
Za Kneževinu Lihtenštajn
Per il Principato del Liechtenstein
Lihtenšteinas Firstistes vārdā –
Lichtenšteino Kunigaikštystės vardu
A Liechtensteini Hercegség részéről
Għall-Prinċipat tal-Liechtenstein
Voor het Vorstendom Liechtenstein
W imieniu Księstwa Liechtensteinu
Pelo Principado do Listenstaine
Pentru Principatul Liechtenstein
Za Lichtenštajnské kniežatstvo
Za Kneževino Lihtenštajn
Liechtensteinin ruhtinaskunnan puolesta
För Furstendömet Liechtenstein

I LISA

2021.–2027. AASTA IGA-AASTASE OSAMAKSE ARVUTAMISE VALEM JA MAKSE ANDMED

1. Osamakse arvutamisel võetakse arvesse piirihalduse ja viisapoliitika rahastu määruse artikli 7 lõikes 2 osutatud summat.

2. Liechtensteini iga-aastased osamaksed piirihalduse ja viisapoliitika rahastu eelarvesse 2024. ja 2025. aastal on ette nähtud järgmises tabelis:

(summad eurodes)

	2024	2025
Liechtenstein	739 017	739 017

Liechtenstein tasub kõnealuses punktis osutatud osamaksed olenemata toetuslepingu allakirjutamise kuupäevast.

3. Liechtensteini 2026. ja 2027. aasta osamaksed piirihalduse ja viisapoliitika rahastusse arvutatakse järgmiselt:

2020.–2024. aastal iga aasta kohta eraldi: Liechtensteini nominaalse sisemajanduse koguprodukti (SKP) andmed, mis on Eurostatile kättesaadavad 31. märtsi 2026. aasta seisuga (SKP jooksevhindades) jagatakse kõigi asjaomasel aastal piirihalduse ja viisapoliitika rahastus osalevate riikide nominaalse SKP andmete summaga. 2020.–2024. aasta kohta saadud viie protsendimäära keskmist kohaldatakse:

— vastuvõetud eelarve ja selle hilisemate muudatuste kulukohustuste assigneeringute summa või ülekantud kulukohustuste suhtes iga aasta lõpus piirihalduse ja viisapoliitika rahastu jaoks aastateks 2021–2025;

— vastuvõetud eelarve iga-aastaste kulukohustuste assigneeringute suhtes 2026. aastaks piirihalduse ja viisapoliitika rahastu jaoks 2026. aasta alguses;

— komisjoni vastu võetud liidu 2027. aasta üldeelarve projektis piirihalduse ja viisapoliitika rahastu jaoks ette nähtud 2027. aasta kulukohustuste assigneeringu suhtes;

piirihalduse ja viisapoliitika rahastu rakendamise kogukestuse jooksul Liechtensteini makstava kogusumma arvutamiseks.

Sellest summast lahutatakse kooskõlas punktiga 2 osamaksed, mille Liechtenstein on juba igal aastal tasunud, et saada 2026. ja 2027. aasta osamaksete kogusumma. Sellest summast pool tuleb tasuda 2026. aastal ja ülejäänud pool 2027. aastal.

4. Osamaksed tasutakse eurodes ja laekuvate summade arvutused tehakse eurodes.

5. Liechtenstein tasub asjaomase osamakse hiljemalt 45 päeva jooksul pärast sissenõudekorralduse saamist. Osamakse tasumisega viivitamise korral tuleb maksta laekumata summalt viivist maksetähtpäevast alates. Intressimäär vastab Euroopa Keskpanga põhiliste refinantseerimistoimingute puhul kohaldatavale, *Euroopa Liidu Teataja* C-seerias avaldatud intressimäärale, mis kehtib selle kuu esimesel kalendripäeval, kuhu tähtpäev langeb, ning mida on suurendatud 3,5 protsendipunkti võrra.

II LISA

VALEM, MILLE KOHASELT ARVUTATAKSE LIECHTENSTEINI VÕIMALIK ALLESJÄÄV TULU, MIS ON MÄÄRATLETUD ETIASE MÄÄRUSE ARTIKLIS 86

Kuni 2026. aastani igal eelarveaastal, kui tekib ETIASe määruse artiklis 86 määratletud ülejääk: Liechtensteini nominaalse sisemajanduse koguprodukti (SKP) andmed, mis on Eurostatile kättesaadavad 31. märtsi seisuga (SKP jooksevhindades) jagatakse kõigi asjaomasel aastal ETIASes osalevate riikide nominaalse SKP andmete summaga.

Tekkinud koguülejäägi arvutamiseks kohaldatakse saadud protsendimäärade keskmist. Saadud summa arvatakse maha Liechtensteini 2027. aasta osamaksest, mis on ettenähtud temaatilise rahastu jaoks.